

Προς:

Τον κ. Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου, Αθανάσιο Πλεύρη

Κοιν.

κ. Κωνσταντίνα Παπακώστα, Γενική Γραμματέα Μεταναστευτικής Πολιτικής
κ. Σπυρίδων Σταθούλης, Γενικός Γραμματέας Υποδοχής Αιτούντων Άσυλο
κ. Ηρακλής Μοσκόφ, Γενικός Γραμματέας Ευάλωτων Πολιτών και Θεσμικής Προστασίας
κ. Ιωάννης Φραγκούλης, Διοικητής Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης
κ. Μαρία-Δήμητρα Νιούτσικου, Υποδιοικήτρια Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης
κ. Μάριος Καλέας, Διοικητής Υπηρεσίας Ασύλου
κ. Ανδρέας Κουτσόλαμπρος, Πρόεδρος Ολομέλειας Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος
κ. Ανδρέας Ποττάκης, Συνήγορος του Πολίτη
κ. Μαρία Γαβουνέλη, Πρόεδρος Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου
κ. Αλεξάνδρα Ρογκάκου, Διοικήτρια Εθνικής Αρχής Διαφάνειας
κ. Laura Lo Castro, Εκπρόσωπος Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Ελλάδα
κ. Beate Gminder, Γενική Διευθύντρια Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
κ. Jette Christiansen, Επικεφαλής Τομέα Ελλάδας του Οργανισμού της ΕΕ για το Άσυλο

Αθήνα, 08-07-2026

Αρ. πρωτ.: β/213/08.07.2026

Θέμα: Απουσία πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου μετά την έναρξη ισχύος του Ν 5307/2026

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

Εκ μέρους των κάτωθι οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών - μελών της Ομάδας Εργασίας για τη Νομική Βοήθεια στο Άσυλο, οι οποίες δραστηριοποιούνται στην παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής σε αιτούσες/ούντες διεθνή προστασία, επαναφέρουμε τις πάγιες σοβαρές ανησυχίες μας, όπως καταγράφονται συστηματικά την τελευταία τετραετία από την Ομάδα Εργασίας και από εθνικούς και ευρωπαϊκούς θεσμούς,¹ σχετικά με την απουσία πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου, έτι επιδεινούμενη από την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί μετά την έναρξη ισχύος του Ν 5307/2026 (Α' 90) και την εφαρμογή των νομοθετημάτων του Νέου Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο.

Από την έναρξη ισχύος του ανωτέρω νομοθετικού πλαισίου στις 12-06-2026, παρατηρούνται οι κάτωθι πρακτικές στις υπηρεσίες του Υπουργείου σας ανά την επικράτεια σε σχέση με την πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου:

¹ Οράτε (α) προηγούμενες παρεμβάσεις της Ομάδας Εργασίας, μεταξύ άλλων, στις 15-06-2022, 02-11-2022, 10-03-2023, 05-07-2023, 02-10-2023 και 06-02-2026, (β) Ευρωπαϊκή Επιτροπή, COM(2025) 170, 04-04-2025, σελ. 11, Ares(2025)1423749, 11-11-2024, Ares(2025)1426483, 05-11-2024, Ares(2024)5158926, 22-03-2024, Ares(2024)4013042, 21-02-2024, Ares(2023)8545591, 13-12-2023, Ares(2024)2084887, 05-12-2023, Ares(2023)8358013, 08-09-2023, Ares(2023)8358100, 07-09-2023, Ares(2023)8357990, 23-08-2023, Ares(2023)8358025, 20-07-2023, Ares(2023)3222469, 25-04-2023, Ares(2023)2923660, 07-04-2023, Ares(2023)3018530, 17-01-2023, Ares(2022)1307494, 16-11-2022, Ares(2022)7197303, 13-10-2022, Ares(2022)2235456, 27-03-2022, (γ) Συνήγορο του Πολίτη, 367886/20654, 07-04-2025, «Διοικητική κράτηση αλλοδαπών με προγραμματισμό καταγραφής αίτησης διεθνούς προστασίας», 330746/329236/331240/13045, 14-03-2023, (δ) Υπεύθυνο Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, 10185/2025, 18-08-2025.

1. Άτομα που έχουν αφιχθεί στην επικράτεια και τοποθετηθεί με μέριμνα των ελληνικών αρχών σε Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΚΥΤ) και Κλειστές Ελεγχόμενες Δομές (ΚΕΔ) της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΥΠΥΤ) από τις 12-06-2026, **παραμένουν μέχρι σήμερα άνευ καταγραφής, σε καθεστώς στέρησης ελευθερίας (de facto κράτησης) εντός των εν λόγω δομών**, χωρίς να τους έχει κοινοποιηθεί οιαδήποτε διοικητική πράξη, ούτε να αιτιολογείται εξατομικευμένα η αναγκαιότητα και αναλογικότητα της κράτησής τους. Η κράτηση υπό τις ανωτέρω συνθήκες συνιστά αυθαίρετη στέρηση ελευθερίας.²
2. Για αυτά τα άτομα **δεν έχει ολοκληρωθεί μέχρι σήμερα η διαδικασία του ελέγχου διαλογής, ούτε έχουν καταχωριστεί οι υποβληθείσες αιτήσεις διεθνούς προστασίας**, κατά σφοδρή υπέρβαση των αυστηρών προθεσμιών του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1356 και του άρθρου 27 του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348. Αιτήματα των ενδιαφερομένων για ενημέρωση αναφορικά με το νομικό καθεστώς τους και την ολοκλήρωση των ανωτέρω διαδικασιών δεν έχουν απαντηθεί από τις υπηρεσίες της ΥΠΥΤ, ενώ **δεν εξυπηρετούν οι ανωτέρω υπηρεσίες ούτε τη θέωρηση του γνησίου της υπογραφής** των ανωτέρω κρατουμένων, παρά την υποχρέωσή τους προς τούτο.³
3. Ειδικότερα όσον αφορά την πρόσβαση σε «σημεία ελέγχου διαλογής» του άρθρου 4 παρ. 1 Ν 5307/2026 στην ενδοχώρα, **η πρόσβαση στα ΚΥΤ Μαλακάσας και Διαβατών και στις ΚΜΚ Σερρών και Σιντικής είναι αντικειμενικώς ανέφικτη, εφόσον έχει τεθεί ξανά εκτός λειτουργίας η ηλεκτρονική πλατφόρμα αρχικής καταγραφής** που διατίθεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου,⁴ δηλαδή το αποκλειστικό μέσο πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου για τα άτομα που βρίσκονται στην ενδοχώρα χωρίς να έχουν προηγουμένως υπαχθεί σε έλεγχο διαλογής. Ουδεμία επίσημη ανακοίνωση έχει εκδοθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου περί της αναστολής λειτουργίας της πλατφόρμας προς ενημέρωση των ενδιαφερομένων, ούτε έχουν δημοσιοποιηθεί ή επικοινωνούνται εναλλακτικές λύσεις για την επίτευξη πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου όσων χρήζουν διεθνούς προστασίας. Τα, δε, γραπτά αιτήματα που απευθύνονται αρμοδίως από ανωτέρω άτομα και από τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους με σκοπό την καταγραφή τους, δεν απαντώνται από την ΥΠΥΤ. Αντίστοιχα, **δεν λειτουργεί ούτε η ηλεκτρονική πλατφόρμα καταγραφής μεταγενέστερων αιτήσεων**,⁵ οι οποίες κατατίθενται στα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου (ΠΓΑ) και Αυτοτελή Κλιμάκια Ασύλου (ΑΚΑ) της Υπηρεσίας Ασύλου.
4. Παραμένει αδύνατη η απευθείας πρόσβαση στα ΚΥΤ Μαλακάσας και Διαβατών και τις ΚΜΚ Σερρών και Σιντικής για έλεγχο διαλογής και κατάθεση αίτησης διεθνούς προστασίας χωρίς προηγούμενο ραντεβού. Αντίστοιχα, παραμένει αδύνατη η απευθείας πρόσβαση των ενδιαφερομένων στα ΠΓΑ και ΑΚΑ της Υπηρεσίας Ασύλου με σκοπό την καταχώριση και κατάθεση αίτησης διεθνούς προστασίας.⁶

² Αντί πολλών, ΔΠρΡοδ ΑΡ88/2025, ΔΠρΣυρ ΑΡ7/2025, ΔΠρΑθ ΑΡ2200/2024.

³ Άρθρο 96 παρ. 6 εδ. β' Ν 5307/2026, άρθρο 11 παρ. 1 ΚΔΔ/σίας, Ν 2690/1999. Οράτε σχετικά ΔΠρΑθ ΑΡ2200/2024.

⁴ Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, Εγκύκλιος 504912/2022 «Καταγραφή αιτημάτων διεθνούς προστασίας από τα ΠΓΑ/ΑΚΑ της Υπηρεσίας Ασύλου», 31-08-2022, 2964/2025, 07-01-2025. Εξαιρούνται οι διοικητικά και ποινικά κρατούμενοι/οι.

⁵ Σημειωτέον ότι, κατά τον χρόνο λειτουργίας της εν λόγω πλατφόρμας, παρατηρούνταν συστηματικά υπέρμετρες καθυστερήσεις στον προγραμματισμό ραντεβού κατάθεσης μεταγενέστερων αιτήσεων, με αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, την αυθαίρετη σύλληψη ανθρώπων για αδικήματα του άρθρου 83 Ν 3386/2005, παρά την ύπαρξη προγραμματισμένων ραντεβού.

⁶ Παρότι ορίζονται ως αρμόδιες αρχές σύμφωνα με τις περ. γ', δ' και ε' του άρθρου 95 Ν 5307/2026.

Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω προσκομμάτων, τα οποία συνδέονται με γνωστές, διαρκείς και αναλυτικώς καταγεγραμμένως πλημμέλειες στην εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας για το άσυλο στη χώρα:

- ❖ Οι αιτούσες/ούντες άσυλο που βρίσκονται στην ενδοχώρα και επιθυμούν να καταθέσουν αίτημα ασύλου, άνευ υπαιτιότητάς τους, **δεν έχουν κανένα μέσο πρόσβασης στη διαδικασία ελέγχου διαλογής και στην διαδικασία ασύλου και αδυνατούν να αποδείξουν το καθεστώς τους ως «αιτούντων διεθνή προστασία»**, το οποίο αποκτάται από την υποβολή της αίτησης, δηλαδή της έγγραφης ή προφορικής δήλωσης βούλησης υπαγωγής στο καθεστώς της διεθνούς προστασίας ενώπιον των υπηρεσιών του Υπουργείου σας ή των αστυνομικών ή λιμενικών αρχών. σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 του Κανονισμού 2024/1348 και το άρθρο 108 N 5307/2026.⁷
- ❖ Οι άνθρωποι αυτοί όχι μόνο στερούνται πρόσβασης στο σύνολο των συνθηκών υποδοχής που κατοχυρώνονται υπέρ τους ήδη από το στάδιο της υποβολής της αίτησης ασύλου,⁸ όπως στέγαση, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, σίτιση, μηνιαίο οικονομικό βοήθημα, αλλά και διατρέχουν **άμεσο και πραγματικό κίνδυνο σύλληψης και κράτησης, αλλά και ποινικής δίωξης, καταδίκης και μη ανασταλτικής ποινής φυλάκισης** για αδικήματα του άρθρου 83 N 3386/2005 (Α' 212), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 27 N 5226/2025 (Α' 154) και ισχύει. Τούτο επιβεβαιώνεται από πρόσφατες υποθέσεις σε γνώση των οργάνωσών μας, συμπεριλαμβανομένων περιπτώσεων ακόμη και οικογενειών με ανήλικα τέκνα, οι οποίες αφίχθησαν με ίδια μέσα σε ΚΥΤ, όπου ελήφθησαν τα στοιχεία ταυτότητά τους, δεν τους επιτράπη η είσοδος στο ΚΥΤ και τους δόθηκαν οδηγίες όπως αποχωρήσουν από την περιοχή, με αποτέλεσμα να συλληφθούν από τις αστυνομικές αρχές και να οδηγηθούν σε εισαγγελική αρχή και εν συνεχεία σε ποινικό δικαστήριο. Ουδεμία προστασία εξασφαλίζεται στα άτομα αυτά από τον ανωτέρω κίνδυνο σύλληψης, κράτησης και ποινικής δίωξης και καταδίκης.
- ❖ Οι αιτούσες/ούντες άσυλο που έχουν ήδη τοποθετηθεί σε σημείο ελέγχου διαλογής από τις αρχές **παραμένουν σε καθεστώς αυθαίρετης κράτησης εντός ΚΥΤ ή ΚΕΔ**, άνευ κοινοποίησης οιασδήποτε απόφασης σε βάρος τους, χωρίς να προκύπτουν οι λόγοι στέρησης της ελευθερίας τους και χωρίς να θεωρείται το γνήσιο της υπογραφής τους, αναμένουν, δε, ακόμη τον έλεγχο διαλογής και την καταγραφή της αίτησης διεθνούς προστασίας τους παρά την πάροδο των ανώτατων χρονικών ορίων του ενωσιακού δικαίου.

Ενόψει της ανωτέρω κατάστασης, αιτούμαστε άμεση ενημέρωση σχετικά με τις ενέργειες της αρμοδιότητας των υπηρεσιών του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου για:

1. Την άμεση αποκατάσταση και καθιέρωση πραγματικής, αποτελεσματικής, δωρεάν και δημόσια διαθέσιμης διαδικασίας πρόσβασης στο καθεστώς της διεθνούς προστασίας, εντός των προθεσμιών που τάσσουν το άρθρο 8 του Κανονισμού 2024/1356 και το άρθρο 27 του Κανονισμού 2024/1348.
2. Την αποχή από αυθαίρετη κράτηση αιτουσών/ούντων διεθνή προστασία κατά το στάδιο του ελέγχου διαλογής και την εναρμόνιση της πρακτικής με το άρθρο 4 του Κανονισμού 2024/1356 και το άρθρο 10 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1346, όπως μεταφέρεται στο άρθρο 24 N 5307/2026.

⁷ Άρθρο 3 Κανονισμού 2024/1348, άρθρο 108 N 5307/2026. Η υποβολή της αίτησης ασύλου «δεν απαιτεί καμία διοικητική διατύπωση» και δεν επιδέχεται περιορισμούς: ΔΕΕ C-823/21 *Επιτροπή κατά Ουγγαρίας*, 22-06-2023, σκ. 43, C-72/22 PPU *Valstybės sienos apsaugos tarnyba*, 30-06-2022, σκ. 80, C-808/18 *Επιτροπή κατά Ουγγαρίας*, 17-12-2020, σκ. 97, C-36/20 PPU *Ministerio Fiscal*, 25-06-2020, σκ. 93-94.

⁸ Άρθρο 17 περ. ιε' και ιζ' και άρθρο 33 παρ. 1 N 5307/2026.

3. Τη διασφάλιση της δυνατότητας απευθείας πρόσβασης στα ΚΥΤ και στις ΚΕΔ της ΥπΥΤ για την υπαγωγή σε έλεγχο διαλογής και την πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου, οποιουδήποτε προσώπου εμφανίζεται ενώπιόν τους με σκοπό την υποβολή τέτοιας αίτησης.
4. Την εναρμόνιση των ΠΓΑ και ΑΚΑ της Υπηρεσίας Ασύλου με τη νόμιμη υποχρέωσή τους όπως παραλαμβάνουν, καταχωρίζουν και καταθέτουν αιτήσεις διεθνούς προστασίας από οποιοδήποτε πρόσωπο εμφανίζεται ενώπιόν τους με σκοπό την υποβολή τέτοιας αίτησης.
5. Την άμεση παροχή του συνόλου των υλικών συνθηκών υποδοχής στις/στους αιτούσες/ούντες που τις δικαιούνται, ήδη από το στάδιο της υποβολής της αίτησης διεθνούς προστασίας.
6. Την άμεση έκδοση δημόσιας ανακοίνωσης σχετικά με τη μη λειτουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας προγραμματισμού ραντεβού αρχικής καταγραφής και μεταγενέστερων αιτήσεων στα και με ενημέρωση για τους εναλλακτικούς τρόπους πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου.

Με τιμή,

Οι υπογράφουσες οργανώσεις

Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού
Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες (ΕΣΠ)
Υποστήριξη Προσφύγων στο Αιγαίο (RSA)
Equal Legal Aid
Equal Rights Beyond Borders
European Lawyers in Lesbos (ELIL)
Fenix Humanitarian Legal Aid
HIAS Ελλάδα
I Have Rights
Legal Centre Lesbos
Mobile Info Team
Refugee Legal Support (RLS)
Safe Passage International Greece